

מתוך החיזוק היומי לזמן המלחמה ראש הישיבה

עמד כי ה' הדפו".
 כבר בתחילת פרשת תזריע, מיד אחרי דיני יולדת זכר ונקבה, התורה מלמדת אותנו את דיני צרעת. כך אומרת המשנה (שבועות א', א'): "מראות נגעים שנים שהם ארבעה".
 ודרשו חז"ל (תנחומא תזריע י"א):
 "לכך נאמר אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת וגו' הכתוב מדבר במלכיות, שאת זו בבל שנאמר (ישעיהו י"ד): 'ונשאת המשל הזה על מלך בבל וגו''. ספחת זו מלכות מדי, שהיה המן מספח עם אחשורוש להשמיד להרוג ולאבד. בהרת זו מלכות יון, שהיתה מבהרת על ישראל ואומרת: כל מי שיש לו שור יחקה על קרן השור שאין לו חלק בא-להי ישראל ואם לאו גזרין עליו הריגה. 'והיה בעור בשרו לנגע צרעת', זו מלכות אדום, שהקב"ה מלקה אותו בצרעת ואת השר שלו שכן כתיב (ירמיה מ"ו) 'מדוע נסחף אביריך לא

יש מקום לבאר ולהבין את הקשר בין הצרעת למלכויות? הצרעת איננה מחלה חיצונית. לא הרופא מרפא אותה אלא "והובא אל הכהן". מתרגם התרגום את המילה "הצרעת" - "מכתש סגירו" - הנגע סגור מהחוץ ומשפיע פנימה.
 כך גם המלכויות, הן תופעה שעלולה להראות באופן חיצוני, אך באמת הינה פנימית, ונובעת מתוקף בעיה רוחנית של עם ישראל. כך גם יש לפתור ולהתמודד עם שעבוד המלכויות, דרך ההגעה אל הכהן. הקרבה אל התורה היא שתפתור אותנו מן העול הכבד של המלכויות, שאינו נובע אלא מחוסר מילוי הפוטנציאל הפנימי שלנו.
 החיזוק היומי שניתן בתאריך כ"ח אדר ב' תשפ"ד השיעור נמצא באתר הישיבה

אמנם גלינו מארצנו מאונס, אך יש בזה גם רצון פנימי שלא תהיה לנו מלכות. אנו מחכים לזמן שבו ניתן יהיה לנהל ממלכה בלא רשעה וברבריות. אם מלכות של ישראל בארץ דורשת כשרון של רשעה - מבחינה מסויימת עדיף בלי זה.

דעאש הם תנועה שכולה רשעה וברבריות. זהו אצלם הביטוי לרוחניות. הרוחניות שלנו היא טוב וחסד, ואיננו הפצים ברשעה. חייל צה"ל שיורה במחבל שדקר אנשים - מובל באזיקים. זהו עיוות שאין כמוהו, אבל הוא מלמד על הכיוון. אנו מצפים מעצמנו לטוב ולחסד ברמה גבוהה ביותר, עד כדי עיוות השכל והצדק.

נקודה נוספת בענין זה קשורה ליחס הראוי למלכות. כשרואים מלך גוי מברכים: "שנתן מכבודו לבשר ודם". הנתינה הזו היא נתינה חיצונית, ואין חלק ממלכותו יתברך (אבודרהם). יש נקודת אמת בטענה שמלכות היא כפירה בקב"ה.

דעאש סוחפים אחריהם מליונים, כי אנשים מרגישים שיש אמת בדבריהם. לרבים נמאס מהרשעות והשחיתות שדבקות בשלטון, מהצביעות שהעולם נוהג בה. על כן אנשים נשאבים למשהו שנשמע אמת צרופה ומזוקקת, למי שנראה שהולך עם האמת עד הסוף. אנו צריכים להגדיר מהי מלכות ישראל. כיצד מלכות ישראל איננה סתירה למלכות שמים, אלא אדרבה - היא הופעה של דבר ה' בעולם.

אל לנו לחשוב שבתוספת של טנקים ומטוסים ננצח את דעאש. אלו דברי הבל. המאבק מולם הוא מאבק רוחני, ואנו צריכים להיאבק במאבק הרוחני. זה לא פשוט, שהרי מדינת ישראל רואה עצמה מדינה חילונית, ואילו הם דבקים בדת, ומשליטים את חוקי הדת המוסלמית בכל מקום, באכזריות רבה.
 לא בכח ננצח אלא בעוצמה רוחנית. כך גם מול שאר אויבינו, איראן, חיזבאללה וחמאס. לא יעזרו עוד כוחות צבאיים, אם לא ניתן תשובות רוחניות, תשובות של אמונה.

מתוך שיעור של ראש הישיבה על פרשת תזריע שהועבר בתאריך כ"ו אדר ב' תשע"ו ניתן כמובן להחליף את השם 'דעאש' בשם 'חמאס' השיעור המלא נמצא באתר הישיבה

פינת הילדים

חיינות חיפוש כפרשה וברשי"

1. מה עמוק יותר, מראה השמש על הארץ או מראה הצל?

2. מה ההבדל בצבע הנגע בין נגע בגוף האדם לבין נגע בשיער הראש או הזקן?

3. מדוע נגזר על מצורע להיות מבודד?

(לאחר מציאת המושג בקשו בשולחן שבת מאבאמא להרחיב על המושג שמצאתם)

רוצים כְּאוֹרֵךְ הַכֹּא...
 ...

"עוצם הפלגת הפלאות אשר יפליא ה' בביאת הגואל אם ישראל יזכו על ידי מעשיהם הכשרים, ויכוין להבדיל בין הגאולה המחוכה לגאולה שעברה של מצרים... אבל הגאולה העתידה לצד שעל כל פנים תהיה באמצעות זכות ישראל... באמצעות אורך הגלות ועסק התורה דכתיב (דברים ל"א) "לא תשכח מפי זרעו", על כל פנים תהיה הגאולה בבחינת זכר, ועמדה לנצח.

(האור החיים הקדוש, פרשת תזריע, ויקרא י"ב, ב')

שני ראשי השנים הללו מייצגים את שתי הדרכים לעבוד את הקב"ה: אהבה ויראה. וכפי שבגמרא נפסק לגבי המחלוקת מתי נברא העולם ש"אלו ואלו דברי אלוקים חיים", כך צריך לשלב את היראה והאהבה בעבודת השם "בדחילו ורחימו".

בספרים הקדושים מופיע שהמילה "בראשית" מציינת שיש שני ראשים לשנה – ב' ראשית. דברים אלו מתאימים למחלוקת של רבי יהושע ורבי אליעזר במסכת ראש השנה: מתי נברא העולם – בניסן או בתשרי. שם מופיע כי "אלו ואלו דברי אלוקים חיים". כלומר ששניהם צודקים.

על פי דברינו אלו מובן ששיאו של חודש ניסן הוא ט"ו ניסן – כשהירח הוא במלואו. בדיוק בזמן זה עם ישראל זכה לגאולה. הקב"ה גילה את אהבתו העצומה שלו אלינו כאהבת אב לבנו הבכור "בני בכורי ישראל". עוצמת הנס היתה בשיאה כך שאפילו למידת הדין שקטרגה לא היתה השפעה – "הללו עובדי עבודה זרה". הסיבה לכך היא משום שבניסן ההנהגה היא של חסד ואהבה ולא של דין ויראה.

שואל רבי חיים ויטל תלמידו המובהק של האר"י הקדוש, מה ראו צורך לחלוק על דבר שהיה בעבר "מאי דהווה – הווה"? ועוד, כיצד לומר שראש השנה הוא גם בניסן וגם בתשרי?

הרב זצ"ל כותב "כל זמן מאיר בתכונתו". זמן יציאת מצרים הוא לא רק תאריך היסטורי אלא הוא זמן שממשיך לפעול ממעלה למטה בשפע של חסד בכל שנה מחדש. בשנה המתאגרת שאנו חווים, אנו חשים את הרצון שלנו בליטוף האלוקי האבהי שיגאל אותנו גאולת עולמים בכבודו ובעצמו.

האדמו"ר מסלונים נדרש לשאלה זו ומבאר באריכות מהי מעלתו של חודש ניסן ביחס לחודש תשרי. רבי אליעזר אומר שבתשרי נברא העולם. בתשרי יש את ימי הדין, הימים הנוראים בהם העולם נידון. זה הזמן בו צריכים לעבוד את ה' ביראה. כעבדים לפני אדון עולם.

לעומתו, רבי יהושע אומר שבניסן נברא העולם. בניסן מתחילה השפעה חדשה לעולם, השפעה של חסד – לפני משורת הדין. השפעה שמעל הטבע – השפעה ניסית, לכן החודש נקרא ניסן. בזמן זה צריכים להתחיל לעבוד את ה' מתוך אהבה, כבנים למקום ברוך הוא.

הרב שרון שמחי נשוי + 5, גר בחולון ומשמש כר"מ בישיבה תיכונית הראל יב"ע חולון ורב קהילת בית כנסת "אור חדש" בעיר

עליית עזרא בחודש ניסן | הרב מנשה וינר

עזרא מושווה לעולי מצרים. עזרא מושווה למשה רבינו. העלייה הנוכחית נעשית בהסכמת השלטונות וברישיון המלך. ברם חסות המלך טומנת בחובה גם בעיה של נגיסה בעצמאות. עזרא מודע לכך והוא מנסה למנוע מצב כזה של עלייה לא"י בחסות הממלכה השלטת.

המסע של עזרא לארץ ישראל, המוזכר בספר עזרא פרק ח', לוקח זמן רב. יוצאים בחודש ניסן ומגיעים בחודש מנחם אב. בפסוקים ישנו דגש גדול על הכסף. אריכות על מספרו ביציאה לדרך ובהגעה לירושלים. הכל נכתב במדוקדק ברשימות. אולי יש כאן אפילו תחושה של חוסר אמון עד כדי שהוא מזהיר אותם. יושם לב שגם בתפילתו עזרא מבקש על הרכוש (עזרא ח', כ"א): "וְאֶקְרָא שָׁם צוּם... לְהַתְּעַנּוֹת לִפְנֵי אֱלֹהֵינוּ לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ דָרָךְ וְיִשְׂרָהּ לָנוּ וְלְטַפְּנוּ וְלְכָל רִכְוֹשְׁנוּ".

עזרא 'מוותר' על משמרו המלך בדרך לארץ ישראל. משמר זה ימשיך בנוכחות פרסית קבועה שתכבול בהמשך את הידיים. הפקידה האלוקית שחש בה עזרא מביאה אותו לפעול בגדול ולצאת לדרך ללא ליווי ה'אח הגדול'.

מהי אם כן החשיבות הגדולה כל כך הניתנת ל'כסף' שבידם? בשלב ראשון אפשר לומר בפשטות שהייתה כאן סכנה בדרכים על אף השלטון הפרסי הכולל. בדרכי יהודה עדיין ישנה ריקנות צבאית מסוימת ובדרכים עדיין סכנה. ואכן בהגעתם לירושלים מציין עזרא את השמירה האלוקית בדרך:

ההגעה לארץ ישראל בחודש מנחם אב מרמזת על הפיכת חודש האבלות והחורבן לחודש היצירה והבניין. חציית נְהַר אַחַז דומה לחציית הירדן על ידי יהושע.

"וַיִּשְׁעָה מְנַהֵר אַחַז... לְלָכֶת יְרוּשָׁלַם וַיְדַאֵךְ-לְהִינּוּ הַיְתָה עֲלֵינוּ וַיַּצִּילֵנוּ מִכַּף אוֹיֵב וְאוֹרֵב עַל הַדֶּרֶךְ. וַנְּבֹא יְרוּשָׁלַם וַנִּשָּׁב שָׁם יָמִים שְׁלֹשָׁה..."

נראה שגם ביציאת מצרים פריסת החסות היא עיקר הבעיה. היא שתוביל בעתיד את ישראל לשוב ולחסות בחסות המלך המצרי ולבקש ממנו עזרה נגד אויב צפוני או אויב אחר. וזהו בדיוק איסור השיבה למצרים ואיסור קניית סוסים ממצרים. על זה צעקו הנביאים בכל הדורות שלא להישען על משענת קנה רצוץ של מצרים. בני ישראל חייבים להלחם עם מצרים ולראות את צבא מצרים מובס כדי שיפנימו את הניתוק ממצרים.

בנוסף עולה מהפסוקים שאף על פי שעזרא התיישב לבקש, מלך פרס הציע לעזרא ליווי צבאי והגנה עד שעזרא מנמק את סירובו בכך שיד ה' עלינו:

עזרא מבין את כל זאת ועל כן אינו רוצה את סוסיו ופרשיו של מלך פרס. יש כאן שחזור של יציאת מצרים ומהלך קוממיות מחדש של ישראל לארצו. עזרא בוטח ביד ה'. עזרא עולה ומקריב קרבנות נגד כל ישראל אף על פי שרוב סלתה ושמנה של היהדות נשארה בבבל. 'ואחרי כן יצאו ברכוש גדול'. גם כאן יש דגש על יציאה בסכומי כסף גדולים.

"כִּי בִשְׁתֵּי לְשָׂאוֹל מִן הַמֶּלֶךְ חֵיל וּפָרָשִׁים לְעֶזְרָנוּ מְאוֹיֵב בְּדָרָךְ. כִּי אֶמְרָנוּ לַמֶּלֶךְ לֵאמֹר יְד אֶלְהִינוּ עַל כָּל מְבַקְשָׁיו לְטוֹבָה וְעָזוֹ וְאָפֹעַ עַל כָּל עֲוֹנוֹ." וְעַד הַיּוֹם.

הדגם הזה של יציאה ברכוש גדול הלקוח מן הגויים ילווה את עם ישראל בגאולת העתידות. הגויים גם מתברכים ממהלך זה. הם מעניקים לישראל לאחר שנים שהיו משועבדים בתוכם.

ומדוע, אם כן, עזרא סירב לשמירה? וכי עזרא סומך על הנס ביציאתו לדרך?

עזרא אמנם לוקח את העזרה הכספית שמלך פרס הציע ואת הסכומים שישראל בגלות תרמו, אבל איננו מבקש מהמלך עוד, מפני שכסף זה מיועד לצרכי הצבור בארץ ישראל עד שיגיעו לבנין המקדש. סכומי כסף אלו נחשבים דבר שבקדושה ועל כן דווקא הכהנים מקבלים אחריות על כספי נדבה אלו.

בנוסף, ניכר לעין שכל מספרי הקרבנות מתחלקים בשנים עשר ואף נאמר שהם כנגד 12 שבטי ישראל:

עזרא מודע לעוצמה המוגבלת ואף לדילה של עלייתו. ואף על פי כן מתעלם מכך ורואה בעלייתו ארוע היסטורי-רוחני הדומה ליציאת מצרים. תחת הדלות מסתתרת עוצמה. "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות".

"הַפָּאִים מֵהַשָּׁבִי בְּנֵי הַגּוֹלָה הַקָּרִיבוֹ עֲלוֹת לֹא-לֵהִי יִשְׂרָאֵל, פָּרִים שְׁנַיִם עֶשֶׂר עַל כָּל יִשְׂרָאֵל".

מתוך שיעור שהעביר הרב בתאריך כ"ח שבט תשס"ח השיעור המלא נמצא באתר הישיבה ערך: הרב חגי לב

מספר הפרים הם 12, ומספר הכבשים 77. אם כן, מה משמעות הדבר?

למעלה ראינו שעזרא מעכב את המסע עד שהוא מצליח להביא נציגות של שבט לוי בעלייה לארץ ישראל. נראה שהכבשים שמספרם מתחלק באחד עשר, רומז לחוסר של שבט לוי שכמעט ונעדר בעלייה הנוכחית לארץ ישראל.

נראה מהכתובים שעזרא מנסה לשוות לעליה זו חשיבות יתרה ולדמותה ליציאת מצרים בשעתו, על כן עזרא יוצא לדרך דווקא בחודש ניסן. בדומה לכך ראינו בתחילת עזרא תיאורים המזכירים לנו את בנין מקדש ראשון על ידי שלמה.

ואכן כך בחז"ל הדברים נתפשים: עליית שבי ציון המכונה עליית

נראה מהכתובים שעזרא מנסה לשוות לעליה זו חשיבות יתרה ולדמותה ליציאת מצרים בשעתו, על כן עזרא יוצא לדרך דווקא בחודש ניסן. בדומה לכך ראינו בתחילת עזרא תיאורים המזכירים לנו את בנין מקדש ראשון על ידי שלמה.

ואכן כך בחז"ל הדברים נתפשים: עליית שבי ציון המכונה עליית

